

Vantaan kaupungin lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi perusopetuslain muuttamisesta / KK

VD/8286/03.00.00/2025

KK/KV/AV/PK/MG/TH/SR

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt Vantaan kaupungilta 12.12.2025 lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta perusopetuslain muuttamisesta. Lausunto jätetään sähköisessä lausuntopalvelu.fi -palvelussa 23.1.2026 mennessä.

Hallituksen esitys toteuttaa pääministeri Orpon hallituksen hallitusohjelman kirjausta, jonka mukaan hallitus toteuttaa osaamistakuun, joka tarkoittaa vähimmäisosaamistason määrittelyä ja sen saavuttamista edettäessä peruskoulussa vuosiluokalta seuraavalle sekä oppilaiden perustaitojen varmistamista. Esityksen tavoitteena on mahdollistaa se, että perusopetuksessa olisi riittävät ja kansallisesti yhtenäiset oppilaiden oppimisen ja osaamisen arviointiin ja opinnoissa etenemiseen liittyvät säännökset. Tavoitteena on, että oppilaan oppimisen ja osaamisen arvioinnin yhdenvertaisuutta vahvistettaisiin säädöksissä, sekä täsmentää arvioinnin perustumista tavoitteisiin ja arviointikriteereihin. Edelleen tavoitteena on, että perusopetuksessa olisi yhtenäiset periaatteet vuosiluokalta toiselle etenemisessä.

Esitys vahvistaisi erityisesti oppilaan oikeutta yhdenvertaisuuteen ja yhdenvertaiseen kohteluun oppimisen ja osaamisen arvioinnissa sekä sivistyksellisiä oikeuksia. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.8.2027. Uudistus esitetään toteutettavan nykyisten taloudellisten resurssien puitteissa.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ja täsmennettäväksi perusopetuslain oppilaan arviointia koskevaa 22 §:ää. Oppilaan arvioinnin tehtävä ja tarkoitus määriteltäisiin täsmällisemmin lain tasolla. Arvioinnin tehtävänä olisi kuvata, miten oppilas on saavuttanut perusopetuksen oppimäärään sisältyvien oppiaineiden ja valinnaisten aineiden tavoitteet tai toiminta-alueiden tavoitteet. Oppiaineiden tavoitteisiin sisältyisi oppimisen, osaamisen ja työskentelyn arviointi. Lisäksi arvioidaan oppilaan käyttäytymistä. Oppilaan oppimista, osaamista, työskentelyä sekä käyttäytymistä tulisi arvioida yhdenvertaisesti, monipuolisesti ja suhteessa asetettuihin tavoitteisiin ja arviointikriteereihin.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uudet 22 a § oppilaan arvioinnista ja opinnoissa etenemisestä päättäminen sekä 22 b § todistukset. Näistä on säädetty aiemmin alemman asteisissa säännöksissä ja normistossa. Esitys ei muuttaisi oppilaan arvioinnin keskeistä sisältöä, vaan vahvistaisi säädösperustaa nykyistä yhdenvertaisemmalle oppilaan arvioinnille siten, että sääntely määriteltäisiin nykyistä selkeämmin lain tasolla. Esitys täsmentäisi oppilaan osaamisen arviointia lukuvuoden päätteeksi sekä perusopetuksen päättyessä, selkiyttäisi vuosiluokalta toiselle siirtymisen edellytyksiä sekä täsmentäisi vähimmäisosaamisen määrittelyä.

Lainsäädäntömuutoksen pohjalta käynnistettäisiin sen voimaantultua perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mittava kehittämistyö. Osaamistakuun toteuttaminen edellyttää opetussuunnitelman perusteiden oppiainekohtaisten tavoitteiden ja sisältöjen vähentämistä ja selkiyttämistä sekä keskeisten osaamistavoitteiden määrittelyä vuosiluokittain. Opetuksen järjestäjän tulisi päivittää paikalliset opetussuunnitelmat opetussuunnitelman perusteiden määräysten mukaisesti. Uudet opetussuunnitelmat otettaisiin käyttöön arviolta syksyllä 2028.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan täsmennettäväksi perusopetuslain pykälää 20 f tukea koskeva päätös ja 20 i perusopetuksen järjestäminen oppilaalle oppimiskykyyn vaikuttavan vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen perusteella. Täsmennys koskee sekä esi- että perusopetusta.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 20.1.2026

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle liitteenä olevan mukainen lausunto hallituksen esitysluonnoksesta perusopetuslain muuttamisesta.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin lausunto perusopetuslain tuen uudistuksesta
- Lausuntopyyntö luonnoksesta laiksi perusopetuslain muuttamisesta
- Hallituksen esitys laiksi perusopetuslain muuttamisesta, pykälät ja sisältö

Täytäntöönpano: Perusopetuksen ja ruotsinkielisten palveluiden palvelualue

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle

Lisätiedot:

varhaiskasvatuksen johtaja Mikko Mäkelä (31.1.2026 saakka), puh 050 341 7386

varhaiskasvatuksen johtaja vs. Katjamaria Halme (1.2.2026 lähtien), puh. 043 825 8522

perusopetuksen johtaja Ilkka Kalo, p. 040 707 1115

ruotsinkielisten palveluiden johtaja Anders Vikström, p. 043 825 7442

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)